

Bönderna viktiga om det blir kris

Knappast någon har väl undgått Krisberedskapsveckan som pågick förra veckan i hela landet. En kampanj som syftar till att öka kunskapen och beredskapen hos invånarna om en samhällskris skulle inträffa. Rekommendationen är att alla invånare bör klarar sig några dagar, men om krisen håller i sig och transporter till mataffärer står stilla, blir den lokal bonden ytterst viktig. I Östergötland finns en stor andel av Sveriges livsmedelsproducenter och deras krisberedskap är en viktig del i den östgötska livsmedelsstrategin.

Många matbutiker arbetar idag utifrån affärsmodellen "Just-in-time", vilket betyder att det är få butiker som håller stora lager. Mycket kommer samma dag som maten ska ut i hyllorna. Därför är strypta transporter ett mycket allvarligt läge, något som skulle kunna ske vid allvarliga orkaner, kraftiga snöfall, långvariga elavbrott eller krig. Just nu sprids broschyren "Om krisen eller kriget kommer" till alla hushåll med uppmaning att bunkra med vatten, mat, filter och andra förnödenheter så att alla hushåll ska klara en kris upp till en vecka.

– Kampanjen Krisberedskapsveckan har främst varit riktad till invånarna, och vi har fått mycket bra respons när vi varit ute och pratat med folk. Många har blivit inspirerade och införskaffat krislådor med bland annat mat, vatten och filter. Men utöver invånarna är det ytterst viktigt att också transportsystemen, handeln, lantbrukarna och producenterna är förberedda för att klara en längre kris, annars blir vi väldigt sårbara, säger Jenny Knuthammar, försvarsdirektör, Länsstyrelsen Östergötland.

Om en kris håller i sig med exempelvis elavbrott eller begränsade transporter behöver invånarna klara sig på det som finns nära. Överstiger det en vecka blir läget mer kritiskt och lokala bönder och matproducenter kommer att spela en viktig roll.

Tryggare livsmedelsproduktion och högre självförsörjningsgrad

Sverige saknar idag beredskapslager. Om landet isoleras, transportsystemet inte fungerar eller om det saknas fossil energi dröjer det inte lång tid innan det saknas tillgång på mat. Dessutom sjunker den totala självförsörjningsgraden i landet. I Östergötland är dock självförsörjningsgraden relativt hög eftersom det bland annat produceras mer ägg, potatis, vete och mjölk, än vad som konsumeras i länet. Men det behöver säkerställas att produktionen fungerar även i kris. Därför är krisberedskap för livsmedelsproducenter en högt prioriterad fråga i den östgötska livsmedelsstrategin.

– Krisberedskap och minskad sårbarhet genom en trygg produktionskapacitet och robusta produktionssystem, är ett av våra prioriterade områden inom Livsmedelsstrategin. Det innebär bland annat att bönder och livsmedelsproducenter ska kunna trygga produktionen en viss tid även om transportsystemen slutar fungera, om långvariga elavbrott inträffar, om vattnet sinar i brunnarna eller om dieseln tar slut, säger Peter Borring, ordförande LRF Östergötland.

För mer information kontakta:

Helene Oscarsson, vd Vreta Kluster

helene.oscarsson@vretakluster.se

0703-19 76 43

Vreta Kluster är en företagspark, en mötesplats och en utvecklingsarena för de gröna näringarna, dvs för alla de som arbetar inom jordbruk, skogsbruk, energi, mat och närliggande branscher. Vreta Kluster har också uppdraget att koordinera och verkställa den regionala livsmedelsstrategin. I företagsparken, som ligger i anslutning till naturbruksgymnasiet utanför Linköping, finns drygt 30 företag. Vreta Kluster erbjuder nätverk och kontakter inom forskning, företag och finansiering samt support för affärsutveckling och teknikutveckling. Klustret drivs av Sankt Kors Fastighets AB som bygger och utvecklar fastigheter och klustermiljöer för att skapa förutsättningar för tillväxt. Vreta Kluster basfinansieras av Region Östergötland och Linköpings Kommun.